

ad Aro[m]^e æpther varss herre^d byrdh Mccclxx primo Tidhesdaghen næsth for *sancti thomas* dagh tha iach hollth^e ræpstingh i wæsteraass aa mynss herress konungz albrictz vægna [,] tha vitnade næmpdhen^f fore mik aa sæththo^g tynghe ath phillippus anderson haffde panth sæth olaff dyækn sexthon ortogh landh iordh i frændhesthom i dyngethuna sokn fore fæmtighe mark pæninghe hulken iordh myn^h herre konungh albrictz fornæmpdeⁱ haffde dømth thøm samma olaffue æpther lanz laghom [,] och for thet dømde iach^k thøm forsaghda olaffue the fornæmpde sexton ortoghe-landh iordh æpthe thy som lanz lagh thil sagdho [,] Thy biudher iach aa mynss herress konunghz vægna huariom^l och enom ath^m naghodh hindhra æller quælia the samma iordh fore thom fornæmpde olaffue aller hanss arffuom [,] Jtem biudher iach thøm landboor / ther aa bygggher och boor / ath the a[ff]ⁿ samma iordh^o utgiffua affradh aa thæssø Arene innan affradz dagha æller och innan sex vikor vidh^p xl mark thil konunghz ænsak [,] Thil thess mera visso och vitness byrdh hænggher iach^q mith insighel for thetta breff hwilket^r som var scriffuat Arone daghenom st[a]dhe-
na^s som fore ær sakth

^a Sic, ändrat (trol. av annan hand) till muryn ms. ^b Thetta ms. ^c Aron ms. ^d Härefter överstruket bry ms. ^e Härefter överstruket ræpstad ms. ^f næpm- ms. ^g D. v. s. satto. ^h Ändrat från min ms. ⁱ Härefter överstruket hadh ms. ^k Härefter överstruket hono ms. ^l Punkten över bokstaven i utformad som nasalstreck ms. ^m Härefter saknas negationen ey ms. ⁿ aa ms. ^o Härefter felaktigt upprepat ath ms. ^p Härefter överstruket l ms. ^q Härefter överstruket mick (?) ms. ^r Härefter överstruket soor ms. ^s stwndhena ms (för korrigeringen jfr t. ex. fastebrev 1401 2/7 = SD 76).

X 120. 1371(?) december 21.

Olof Magnusson i Åmyra och hans hustru Ramborg Magnusdotter göra ett jordaskifte med riddaren Magnus Gislesson. De överlämna därvid till denne allt sitt gods i Åmyra (Nolmyra) i Harbo (nu i Björklinge) socken, vidare 2 örtugland jord i ett torp, som heter Överbo (Näverbo i Björklinge socken), samt fjärdedelen av Gråmuren (i Björklinge socken). Riddaren giver dem i utbyte 6 öresland jord i Gransättra i Harbo socken med hus, jord och urfjällar samt Sjöholmen (i samma socken) med en äng benämnd "Moran", vidare 1/2 markland jord i Hässelby (i Harbo socken) och 2 örtugland jord i byn Bogårde (i samma socken).

Brevet beseglas av brevutfärdaren Olof Magnusson samt, då hustrun Ramborg ej har eget sigill, av kyrkoherden Köneke i (Öster)våla och hennes broder Olof Magnusson i Harbo.

Avskrift i N. R. Brocmans Historisk-Topografiska Samlingar M 10: 3: 4, Kungl. bibl. — I yttre marginalen ges källhänvisningen "Ex Copia recenti apud Dominum Langebek", vilken förlaga dock nu, enligt uppgift från danska riksarkivet, synes vara förlorad.

Brevets datering är osäker. I Brocmans långt ifrån felfria avskrift anges årtalet till "MCCCLXX" (1370), medan dokumentet hänföres till 1371 i följande källor, där det återopas:

a. Stora Kopparbergs bergslags arkiv, Lantmäterihandlingar: Björklinge socken nr 14 (Nolmyra uthärads syneförrättning den 22 augusti 1728), pag. [11]—[12], Falun:

". . . intet vidare bestrida wij denna lilla skog, som under Nohlmyra gård, så godt som ifrån hedenhös och långt tillbakars utj sielfwa de Påwiske tiderne hafwa lydt och legat. Bewis dertil behöfwat ey vidare, än det gamla bytes bref wid handen gifwer, som Anno 1371. Sancti Thome dag blifwit uprättad emellan Olof Magnusson och hans hustru Rangborg Magnusa dotter i Åmyra och Hara sochn, hwilket per tractum temporis sedan blifwit kallad Nohlmyra, samt Riddaren herr Magnus Gislasson, hwarutinnan förenämde Olof Magnusson med dess hustru Rangborg bortbyta sin jord i Nohlmyra tillika med torpet Öfwerboda, som nu heter Näfwerbo, åt Riddaren herr Magnus Gislasson och fådt igen i Gransättra By 10 1/2 öresland til wederlag, hwarutinnan desse orden significanter också finnas anförde: med skogom och fiskewatnom, hwarutaf det ofelbara slut owedersägeligen deduceres, at skog ifrån de tiderne under Nohlmyra warit innehafd . . .";

b. Bälunge häradsrätts dombok 1769 24/5: mål ang. Nolmyra, inlaga av baron C. G. von Knorring, Uppsala landsark. (även i renov. domb. Uppsala län 1769, nr 230, fol. 521 r, nr 21, Svea hovrätts arkiv, Sv. Riksark.): "Att Nolmyra är gamal by, som af ålder haft sina apartinentier, det wises med ett bytesbref på pergament daterat 1371, då det varit skattadt till öretal, haft fiske, qwarn, och urfiällar." — Brevet återopas med samma ordalydelse i Justitierevisionen, Revisionsakter 1781 Dec. 18, nr 80, hovrättsakten fol. 31, nr 21, Sv. Riksark.

Det förefaller föga sannolikt, att årsangivelsen 1371 skulle bero på en felläsning; troligare är att i avskriften eller redan i dess förlaga siffran "I" efter "MCCCLXX" uteglömts. De i noterna 2 och 3 nedan ur 1728 års protokoll återgivna och från Brocmans avskrift avvikande namnformerna tyda på, att sagda år en medeltida text av brevet varit förhanden; att döma av domboksinlagan var orig. i behåll ännu 1769.

Betr. namnen Åmyra och Nolmyra jfr Uppsala läns jordebok 1726, pag. 992, Kammarark.: "Amyra eller Kiälswed . . . under Nohlmyra ladugård".

Jfr konung Hans' dombrev till förmån för fru Hillevi (Axelsdotter) av Aspånäs 1501 25/2 (avskr. bl. a. M 10: 11, Kungl. bibl.).

Alle the män thetta bref höra och se helsom wij Olaus¹ Magnusson i Åhmyran och hans hustru ²Ramborgh Magnus datter² ewerdeliga medh Gudi. Thet skall allom mannom witterligt wara, att wij kiännoms oss hafua medh kiärlek och rätt[an]^a wårn godhe willia hafua^b giort et jordeskifte medh herligom^c riddare herr Magnus Gisleson³, i så måtto, att wij låtom honom alt thet godhz wij ägom i Åhmyran i Hare sochn och tu ortuge landh jordh i eno tårpe som heter Öfuerbodha medh tåmptom, huusom, jord, åker och äng, skogh och fiskewattn, quernom och quernestadom, och then fierdedelen wij ägom i Gråmyrom medh allom androm tillägom vthan gårdh och innan, i wåto och tårro, närby och fiärran, inge wndantagne af thy, som ther hafuer vnderlegat af ålder i våra föräldrars dagar, för 6. öre landh jordh i Gransätrom och^d Hare sochn med husom, jordh och vhrfieldom, och Siöholmen medh en äng som heter Moran och allom androm tillägom, och härtill en half mark landh jordh i Hessleby och två ortugu landh jordh i enom ^e-by [dhen]^e som heter Bode Jerde, och medh alla tillägo och förenämndom skiählom afhändom wij oss och wårrom arfuom och hembloom förenämndom herr Magnus och hans arfwom till ewerdeliga äge. Och för ty jag Ramborgh hafuer ey ægit jnsegell, tå beder jag hederlige man herr [Kø]nic[hin]^f af Wåhlohm och min kiere broder Oloff Magnusson af H[ar]om^g at the settia sitt jnsegell för thetta breff medh min kiere hussbondes jnsegell. Actum et datum anno Domini MCCCLXX[I].^h die sancti Thomæ apostoli.

Tre sigill markerade såsom vidhängda.

^a rättom ms. ^b Pleonastiskt. ^c D. v. s. ärlikom. ^d På liknande sätt används et i lat. brev 1366 21/12 (DS 7468). ^{e-e} bydhin ms (för ändringen jfr DS X 149). ^f O. Canicum ms (för ändringen jfr 1370 10/1 = RPB 910). ^g honom ms. ^h MCCCLXX ms (för ändringen se ovan).

Följande avvikande namnformer i 1728 års ovan anförda syneförrättningsprotokoll böra särskilt noteras:

¹ Olof. ²⁻² Rangborg Magnusa dotter. ³ Gis(s)las(s)on.

X 121.

1371 december 21.

Bjärnä.

Biskop Johannes (Westfal) av Åbo intygar, att han såsom kanik var närvarande, då efter presentation (1368 23/6 = DS 7716) av riddaren Erik Karlsson och Sune Håkansson, riddaren Nils Turesons testamentsexekutorer, dåvarande biskopen Hemming till prästen Esbjörn Petersson överlämnade den helige Sigrifrids altare (vid Åbo domkyrka) med de därtill hörande godsens Lupaja i Bjärnä, Anin-gais vid Åbo och Aru i Reso, samt bekräftar nu företrädarens kanoniskt riktiga kollation på tjänsten.